

Емилио Салгари
Прокълнатият кораб

Всъщност този бриг се казваше „Естрела“. Поне така пишеше със златни букви на предната част на кораба, както и върху спасителните пояси и лодките му. Но моряците от всички португалски пристанища го бяха кръстили с неприятното име „Дяволският бриг“.

Във външността на „Естрела“ нямаше нищо особено, което да напомня за това название. То като че бе измислено нарочно, за да плаши суеверните моряци. Беше красив 700–800 тонен кораб с висока мачта й многобройни платна, чувствителни и на най-леките екваториални ветрове на Атлантическия океан. По външност приличаше на силните негърски кораби. При все това „Естрела“ се ползуваше с лоша слава и когато умреше някой моряк, трудно се намираше негов заместник от португалските пристанища.

– Да се кача на „Дяволския бриг“? Никога! – отвърщаше всеки моряк и обръщаше гръб на капитана, когато го канеха да постъпи на кораба. И си тръгваше бързо-бързо, за да не бъде стигнат и набоден от рога на дявола.

Но право да си кажем, моряците имаха основание да отказват да постъпят на „Естрела“. По адрес на брига се чуваха такива приказки, че настръхваха косите и на най-старите морски вълци.

Говореше се, че този кораб е омагьосан и че в хамбара му стават страшни неща. Така например чували се тайнствени шумове, особено когато вълните раздрусвали кораба. И че нощем се явявал призрак, който се разхождал по брига и отчаяно стенел.

Всички твърдяха, че това била душата на един моряк, който в бурна нощ паднал от мачтата и се убил. След това бил хвърлен в морето без обичайните религиозни обреди, тъй като ураганът не позволил на капитана и на моряците му да отдадат последна християнска почит.

Дали този случай беше истински, или измислен, никой не можеше да каже. Но неоспоримо беше, че в португалските пристанища никой не смееше да постъпи на работа в „Естрела“. А и самите моряци от екипажа на кораба изпитваха особен страх.

Случи се така, че по време на едно пътуване заболя кормчията. Капитанът се съгласи да вземе от едно английско пристанище моряк, черен като въглен. Имаше жив поглед, но неприятен вид. Екипажът го нарече Черньо.

Странно и необяснимо нещо. Откак този чужденец моряк постъпи на „Естрела“, станаха доста любопитни неща на борда. Като че този човек бе в роднински връзки с хвърления в морето без религиозен обред моряк или с дявола. При бурно море люлеенето на кораба ставаше по-

силно и всяка нощ моряците чуваха тежки стъпки. Сякаш часовой се разхождаше и пазеше заключения товар в хамбара. Това разтревожи и самия капитан, който дотогава мислеше, че шумът и скърцането идват от мишките, щъкащи из кораба. Една вечер той чу някакви тежки стъпки, които се изкачваха по стълбите и спряха точно пред неговата каюта.

Всички бяха обезпокоени и уплашени. Само англичанинът не се интересуваше от нищо. Беше мълчалив и затворен човек и не се доверяваше никому, дори на капитана.

Когато другите моряци му разказваха за тайнствените шумове, които се чуваха нощем по кораба, той отговаряше с насмешка.

Капитанът също бе обзет от страх, както и самите моряци, въпреки че ги избираше измежду най-малко суеверните. Един ден повика в каютата си черния Моряк и направо го запита:

– Познавате ли бившия ми моряк Джон Мортън?

– Мортън? – промълви Черньо, като разтърка челото си с ръка, за да събуди някои стари спомени. – Млад моряк с руса брада и черни очи, който преди няколко години постъпи на служба на испански или португалски кораб?

– Да, да добави капитанът.

– Боже господи! – извика морякът. – Бяхме съседи. Заедно сме расли като деца.

– Значи познавате го добре.

– Как да не го познавам? Джон Мортън!

– Знаете ли какво се случи с него?

– Не съм го виждал от пет-шест години. И при нас никой не е чувал нищо за него. Сигурно се е удавил в морето.

– Не, падна от мачтата на моя кораб.

Лицето на англичанина пребледня. След това вдигна рамене и отговори сухо:

– Хм! Обикновено нещастие за един моряк.

Тъкмо се канеше да си тръгне и капитанът го запита:

– Никога ли не се е явявал пред вас?

В отговор на това Черньо се строполи на един стол, съвсем пребледнял, като си бършеше челото, покрито със студена пот. Цялото му тяло трепереше. В очите му се изписа ужас.

– Кажете – настоя капитанът, като му поднесе чаша вино.

Англичанинът изпи на един дъх виното, след това избърса чело и каза полугласно:

– Каква странна съдба! Да постъпя на същия кораб, където е

загинал бедният Джон!...

След кратка пауза той потърка чело, като да събере далечни спомени, въздъхна дълбоко и заразказва:

– Джон беше мой съсед по къща. Живеехме в едно малко селце, разположено на брега на морето. Бяхме добри приятели и често ходехме за риба. Рядко беше да живеят така две деца, както живеехме ние. От сутрин до вечер бяхме заедно. И всеки казваше: не е възможно да се види Джон без сянката си Хари. И хората имаха право.

Родени сме в една и съща година. Бяхме осемнайсетгодишни, когато за пръв път между нас се появи облак, който ни превърна в свирепи врагове.

Да, причината беше Мари, която хвърли помежду ни ябълката на раздора и направи и двамата ни нещастни. По-добре да не беше се раждала никога тази проклетница!

– Мари! – извика капитанът, живо заинтересован от историята. – Коя е тази Мари?

– Една хубава девойка, каквато рядко съм виждал. Очите ѝ бяха сини като морската вода, косите ѝ златисти. Но в душата и сигурно се криеше демон – каза морякът с глух болезнен глас. – И тази жена беше нашето нещастие...

Силно развълнуван, морякът започна да се разхожда из каютата на капитана. В този момент лицето му стана още по-черно, а челото му – силно навъсено. Изглежда, силна болка заседна в сърцето на Хари.

– Една вечер при залез слънце я срещнахме на брега – продължи той. – Отиваше към дюните. Като сега я виждам. Вълните заливаха босите ѝ крака. Как сърдечно се смееше, когато пенливите вълни мокреха червената ѝ буза. Позлатените слънчеви лъчи къпеха морето. И тя изглеждаше като морско божество, появило се из тайнствените дълбини на водата. Погледна ни с дяволските си очи, усмихна се и разкри два реда зъби, ситни като маргарит... И сърцата ни бяха омагьосани... Фатална магия!

За пръв път аз и Джон се върнахме мълчаливи вкъщи. Имаше нещо студено в погледите ни. Глуха ревност се загнезди в сърцата ни, които въздишаха по Мари.

Тази нощ не спях. Не вярвам и Джон да е затворил очи. Образът на Мари беше винаги пред очите ми. Винаги тя, със своя пленителен смях, с хубавата си червена блузка! ...

– На другия ден по същото време я видяхме пак на дюните: събираше раковини и пееше една стара галска песен. Щом ни забеляза,

усмихна се и втренчи поглед в мен. Какво изпитах в този момент, не мога да кажа. Но ми се стори, че сърцето ми изгоря от този поглед. Бях покосен: но и Джон страдаше. Обичах я лудо. Любовта на Джон не беше по-малка. Приятелството ни се помрачи. Озлобихме се един към друг. Но аз бях по-щастлив. Мари ме предпочете пред Джон...

Тогавя печелех доста, за да мога да издържам едно семейство. Ирландското море е богато на риба и можеше да ме изхрани.

Реших да се ожена. В деня на венчавката, когато музикантите веселяха гостите, пристигна Джон. След като направих предложение за женитба, което родителите на Мари приеха на драго сърце, моят приятел се загуби. Научих, че отишъл в едно съседно село.

Беше блед като платно, но спокоен. Протегна ръка и ми каза:

– Заминавам. Отивам да погребя скръбта си в морето. Обичах я много, може би повече от теб, но така е пожелала съдбата. Сбогом, Хари! Може би ще се видим някога, живи или мъртви.

На другия ден научих, че е постъпил моряк на един чуждестранен кораб.

– При мен – каза тъжно капитанът. – А после?

– После... После каза морякът и заплака. – След три месеца Мари напусна къщата ми. Какво е станало с нея – не знам. Казаха ми, че е умряла в Америка или в Австралия... Напуснах родното място и рибарските мрежи. Станах моряк като Джон и се мъчех да забравя очите, които ми омагьосаха сърцето.

Последва тежка въздишка. Хари сложи ръка на сърцето си, погледна втренчено капитана и попита:

– Кога умря Джон?

– Миналата година.

– Кажете ми датата.

– През нощта на 10 февруари.

– Снощи го чух да чука три пъти на вратата на каютата ми. След това се яви до леглото ми каза Хари. – Живи или мъртви – пак ще се видим – спомних си последните му думи. И устоя на думата си.

– Сънували сте! – каза капитанът.

– Сънувал?! – извика силно морякът. – Не, не бях затворил още очи. Току-що се бях сменил от пост. Дори не бях изпил чашката си ром.

Миналата година по това време пътувах с „Бостон“, американски кораб, който се движеше между Саванах и Белфаст. Бяхме сред Атлантическия океан, когато вечерта на 10 февруари – спомням си много добре това, защото за пръв път видях приятеля си Джон – чух да се чука три

пъти на вратата на моята каюта, която се намираще в предната част на кораба. Вратата беше заключена. Като мислех, че ме викат на кувертата, попитах кой чука. Никой не отговори.

Легнах си. Още не бях затворил очи и вратата се отвори. Една сянка, излъчваща бледа светлина, се приближи до леглото ми. Беше приятелят ми Джон.

– Не му ли заговорихте?

– Не, защото изпитах такъв страх, че насмалко да припадна.

– След това не го ли видяхте?

– Не, но откак постъпих на служба на вашия кораб, всяка вечер чувам тежки стъпки, от които скърцат дъските. След това стъпките спират пред вратата ми.

– Аз също съм ги чувал – призна капитанът.

– Преди моето постъпване ли? – запита морякът с дълбока мъка.

– Да! А моряците разправят, че много пъти са забелязвали една сянка да се движи по кораба. Те вярват, че той е омагьосан. Особено когато вълните се разбиват в стените на брига, в хамбара се чува странен шум. Това е вярно, но аз си го обяснявам с особената конструкция на кораба.

– Възможно е – каза морякът. – Аз обаче ви заявявам, че това е духът на Джон, който ще ми се яви някоя вечер.

– Ще ме предупредите, нали?

– Обещавам.

– Не казвайте нищо на моите хора. И без това са много уплашени.

– Обещавам ви, че нищо не ще им съобщя.

Минаха няколко дни, без да се случи нищо особено на борда на „Естрела“, „Дяволския кораб“, както го наричаха моряците.

„Естрела“ превозваше вино за някои пристанища в Южна Америка. Премина екваториалната линия при благоприятен попътен вятър и се движеше с голяма скорост към бразилските брегове. Намираще се в областта, където миналата година в една бурна нощ бе хвърлен трупът на нещастния Джон.

Отдавна не бяха се чували тайнствените стъпки, които караха дъските да скърцат.

Една вечер обаче, когато навън духаше силен вятър и небето се беше заоблачило и предвещаваше буря, капитанът, който току-що си бе легнал, чу някой да хлопа на вратата на каютата му.

– Аз съм, Хари чу се сподавен глас.

Капитанът на „Естрела“ стана бързо, и отвори вратата. Очите на моряка бяха пълни с ужас.

– Видях го – каза с развълнуван глас той. – Ходеше ...

Капитанът не беше суеверен човек, но остана потресен от думите. За да уталожии силната възбуда, той му наля чаша вино и каза с решителен глас: – Да вървим!

Морякът изпи на един дъх виното, хвана капитана за ръка и го отведе на мястото, където бе видял призрака. Под кувертата на брига цареше непрогледен мрак. Очите на Хари бяха като фенери. Той преведе капитана през купищата платна и въжета. Ръката му гореше като огнена. След няколко крачки Хари спря, подскочи внезапно и извика:

– Ето го!... Той е... виждам го добре... Гледайте, заканва ми се с ръка.

– Къде е? – запита капитанът, чиито очи се мъчеха да пробият непрогледната тъмнина.

– Там... гледайте го... минава стената на триборда... движи се насреща.

Вперил поглед, капитанът не забелязваше нищо.

– Сънуваш, Хари каза той. – Нищо не виждам.

– Казвам ви, че е там ... и идва насреща ни! – извика морякът, като отстъпи ужасен.

– Успокой се, няма никой. Така ти се привижда. Ако имаше някой, щях да го забележа и аз.

Морякът не отговори. Продължаваше да отстъпва, без да изпуска ръката на капитана.

Внезапно той нададе силен вик:

– Удари ме в сърцето! Ах, Джон! ... – и падна като мъртъв в ръцете на капитана.

На другия ден Хари лежеше в леглото и бълнуваше. Викаше, че Джон стои насреща му и го гледа втренчено с огнени очи. Това усили страха на моряците, които мислеха, че умрелият моряк наистина се е върнал на борда на „Естрела“.

По обед капитанът стана угрижен. В този момент корабът минаваше покрай мястото, където бе хвърлен трупът на нещастния Джон. Не посмя да каже никому това. Екипажът бе достатъчно сплашен и нямаше защо да засилва страха му.

Бълнуването на Хари продължи четири дни. На петия положението му се подобри и той напусна болничното легло. Но не беше предишният Хари. Изглеждаше остарял най-малко с десет години. За пет дни черните му като катран коси побеляха съвсем. С никого не говореше, дори с капитана, когото направо отбягваше. Стана по-мълчалив и угрижен.

През деня често минаваше край стената на предната част на кораба с поглед, устремен в морето. Като че търсеше в дъното на Атлантическия океан тайнствено изчезналия скелет на приятеля си от детинство.

От ден на ден скръбта му се усилваше все повече и повече. Това безпокоеше капитана. Той неведнъж се опита да го заговори, но Хари само го изслушваше и мълчаливо отминаваше.

След петнадесет дни „Естрела“ хвърли котва в Рио де Жанейро, където трябваше да разтовари португалското вино.

Капитанът предложи на Хари да постъпи на лечение в някоя болница, но морякът решително отказа. Във всеки случай никой не смееше да се оплаче от него. Беше тъжен, мрачен, но работлив и нямаше причина да го накарат да напусне кораба.

След няколко дни „Естрела“ бе натоварена със захар и потегли за Европа. Състоянието на Хари не се промени, напротив, стана по-мълчалив. Нещо гнетеше душата му. От време на време погледът му ставаше безумен.

Тласкана от добър попътен вятър, „Естрела“ стигна на мястото, където бе загинал Джон. Вечерта моряците наново чуха, или така им се стори, тежки стъпки, от които дъските на кораба заскърцаха. Сигурно и Хари бе чул стъпките. Един час по-късно той застъпи на вахта и започна да се ослушва с особено внимание.

На третата нощ се разрази страшен ураган. Вълните беснееха застрашително, вятърът огъваше мачтите и въжетата и ги караше да пишат злокобно.

Хари бе на пост в предната част на „Естрела“. Към полунощ напусна поста си и се отправи бавно към мостчето. Вървеше като пиян и приказваше нещо несвързано. Доближи до капитана, който стоеше до кормилото, и грубо го запита:

- Тук ли хвърлихте трупа на Джон?
- Защо искате да знаете? – запита развълнуван капитанът.
- Отговорете ми, оля! – каза Хари.
- Да, на това място.
- Така и предполагам. Благодаря ви.

След това се върна на поста си, където стоя няколко часа. Възползувал се от момента, когато моряците се занимаваха с прибирането на платната, той скочи от триборда на кораба.

Другарите му усетиха, но вече беше късно. Един глас раздра нощната тишина.

- Идвам при теб, Джон!

Моряците видяха как тялото на Хари се отлепи от мачтата и се завъртя два-три пъти във въздуха. Водата сякаш се разтвори и погълна завинаги тялото на нещастния моряк. Той отиде завинаги при другаря си от детството.

КРАЙ

Emilio Salgari

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 24 юни 2007
Книжното тяло предостави Венцислав Пейчев.

Публикация:

ЕМИЛИО САЛГАРИ

РАЗКАЗИ, второ издание

Превод Ев. Фурнаджиев, Ж. Маринов, Т. Чилев

Поредица романи и повести – Издателска къща „Лакрима“ София, 1991

Редактор – В. Антонова

Худ. оформление – П. Мутафчиев

Худ. редактор – М. Узунов

с/о Jusautor, София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3098>]